

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 2018

521/2018

Laki

aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) nimike, 2 §, 4 §:n 2 momentti, 6 §:n 1 momentin 1 kohta, 11 §:n 5 kohta, 16 §:n 1 momentti, 17 §:n 2 momentti, 21 a ja 21 b §, 22 §:n 1 momentti, 24 §, 25 §:n 1, 2 ja 5 momentti, 28 §:n 1 momentin 4 kohta ja 2 momentti sekä 30 ja 31 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § ja 6 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 127/2010, 4 §:n 2 momentti ja 28 §:n 2 momentti laissa 907/2008, 11 §:n 5 kohta laissa 885/2015, 17 §:n 2 momentti, 21 a, 21 b ja 30 § laissa 1104/2016, 22 §:n 1 momentti, 24 § ja 25 §:n 2 ja 5 momentti laissa 1090/2006, 25 §:n 1 momentti laissa 673/2011 ja 31 a § laissa 1253/2006, sekä

lisätään lakiin siitä lailla 127/2010 kumotun 15 §:n tilalle uusi 15 § sekä lakiin uusi 15 a–15 c § seuraavasti:

Laki

aikuiskoulutusetuuksista

2 §

Etuudet

Etuutena myönnetään tässä laissa säädetyin edellytyksin aikuiskoulutustukea korvaukseksi opiskelun aikaisesta ansionmenetyksestä ja ammattitutkintostipendi kertakorvauksena ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaisen ammatillisen tutkinnon suorittaneille. Lisäksi voidaan myöntää opintotukilain (65/1994) mukainen opintolainan valtiontakaus.

4 §

Toimeenpano

Aikuiskoulutustuen ja ammattitutkintostipendin myöntämisestä ja maksamisesta sekä muusta toimeenpanosta vastaa työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu Työllisyysrahasto. Aikuiskoulutustuen saajalle myönnettävän opintolainan valtiontakaukseen liittyvät tehtävät hoitaa Kansaneläkelaitos.

6 §

Aikuiskoulutustukeen oikeuttava koulutus

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää päätoimisesti opiskelevalle henkilölle, joka osallistuu:

1) sellaiseen opetusministeriön toimialaan kuuluvaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa, ammattikorkeakoululaissa (932/2014) tai yliopistolaissa (558/2009) tarkoitettuun koulutukseen, joka johtaa ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon, erikoisammattitutkintoon tai yliopistoissa tai ammattikorkeakouluissa suoritettavaan tutkintoon, edellä tarkoitettujen tutkintojen osien suorittamiseen taikka on edellä sanottujen lakien mukaista lisä- ja täydennyskoulutusta;

— — — — —

11 §

Aikuiskoulutustuen saamisen rajoitukset

Aikuiskoulutustukea ei myönnetä sille, joka:

— — — — —

5) saa samaan koulutukseen Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) tai työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa taikka saa täyttää kuntoutusrahaa työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain nojalla tai saa täyttää ansionmenetykskorvausta liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla taikka so-tilasvammalain (404/1948) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella;

— — — — —

15 §

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytykset

Ammattitutkintostipendi voidaan myöntää Suomessa asuvalle henkilölle, joka on suorittanut ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon.

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö ei ole täyttänyt 68 vuotta ja että hän on ollut työ- tai virkasuhteessa viisi vuotta ennen tutkinnon suorittamista.

Työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen työeläkelakien mukaista eläkettä kartuttavien ansioiden perusteella yrittäjän eläkelakia ja maatalousyrittäjän eläkelakia lukuun ottamatta. Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot luvulla 423. Kalenterivuosisikohtainen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Kokonaistyöaika saadaan laskemalla eri vuosien osamäärät yhteen.

15 a §

Ulkomaantyön huomioiminen ammattitutkintostipendin myöntämisessä

Edellä 15 §:n 3 momentissa tarkoitettuun työssäoloaikaan lasketaan myös sellainen työssäoloaika, jonka henkilö on ollut vakuutettuna Euroopan unionin jäsenvaltiossa, Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tai Sveitsissä, jos henkilö esittää työskenteleystään riittävän ja luotettavan selvityksen.

15 b §

Ammattitutkintostipendin suuruus

Ammattitutkintostipendin suuruus on 400 euroa.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkistetaan 1 momentissa säädettyä määrää vähintään joka kolmas vuosi kustannustasossa tapahtunutta muutosta vastaavasti.

15 c §

Ammattitutkintostipendin hakeminen ja maksaminen

Ammattitutkintostipendiä on haettava vuoden kuluessa tutkinnon suorittamisesta. Tutkinnon suorittamispäivänä pidetään sitä päivää, jolloin hakijan tutkintotodistus on päivätty.

Ammattitutkintostipendiä koskeva hakemus on käsiteltävä ja myönnetty stipendi maksettava siihen oikeutetun ilmoittamalle Euroopan unionissa sijaitsevalle tilille ilman aiheutonta viivytystä. Jos tilille maksaminen ei ole mahdollista, tuki voidaan maksaa muullakin tavoin.

16 §

Etuuden hakeminen ja myöntäminen

Aikuiskoulutustukea ja ammattitutkintostipendiä haetaan vahvistetun kaavan mukaisella lomakkeella rahastolta. Aikuiskoulutustukea koskevaan hakemukseen on liitettävä ilmoitus koulutukseen hyväksymisestä ja selvitykset tuen myöntämisen edellytysten täyttymisestä. Ammattitutkintostipendiä koskevaan hakemukseen on liitettävä todistus ammatillisen tutkinnon suorittamisesta.

— — — — —

17 §

Etuutta koskeva päätös

— — — — —

Työllisyysrahaston päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen Työllisyysrahastolle ilmoittamaansa postiosoitteeseen. Päätösasiakirjan sähköisessä tiedoksiannossa noudatetaan sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003).

21 a §

Kuittaaminen

Takaisin perittäväksi päätetty määrä voidaan kuitata Työllisyysrahaston myöhemmin maksamasta aikuiskoulutustuesta. Ilman tuen saajan suostumusta kuittausta ei saa suorittaa ulosottokaaren (705/2007) 4 luvun 48 §:ssä säädettyä suojaosuutta suurempana.

21 b §

Aikuiskoulutustuen periminen eräissä tapauksissa

Jos henkilö on saanut aikuiskoulutustukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti kansaneläkettä, kansaneläkelain mukaista lapsikorotusta, takuueläkettä tai eläkettä työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella, luopumistukea taikka sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaista kuntoutusrahaa, työtapaturma- ja ammattitau-

tilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaista päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, Työllisyysrahasto saa periä tältä ajalta perusteettomasti maksetun aikuis-koulutustuen määrän takautuvasti suoritettavasta etuudesta.

Työllisyysrahaston on ilmoitettava eläkelaitokselle tai vakuutuslaitokselle vähintään kaksi viikkoa ennen 1 momentissa tarkoitetun etuuden maksamista, että etuus tulee 1 momentin mukaisesti maksaa Työllisyysrahastolle.

22 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettua etuutta koskevaan päätökseen ja ennakkopäätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta sosiaaliturva-asioden muutoksenhakulautakunnalta ja sosiaaliturva-asioden muutoksenhakulautakunnan päätökseen tyytymätön vakuutusoi-keudelta. Vakuutusoi-keuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

24 §

Valituksen myöhästyminen

Jos sosiaaliturva-asioden muutoksenhakulautakunnalle tai vakuutusoi-keudelle annettava valitus on saapunut 22 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, asianomainen muutoksenhakuelin voi tästä huolimatta ottaa valituksen tutkittavakseen, jos myöhästymiseen on ollut painavia syitä.

25 §

Päätöksen poistaminen

Jos tässä laissa tarkoitettua etuutta koskeva Työllisyysrahaston antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, sosiaaliturva-asioden muutoksenhakulautakunta voi rahaston tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Sosiaaliturva-asioden muutoksenhakulautakunnan on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluiksi ennen asian ratkaisemista. Muutoksenhakulautakunnan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Jos tässä laissa tarkoitettua etuutta koskeva sosiaaliturva-asioden muutoksenhakulautakunnan tai vakuutusoi-keuden antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusoi-keus voi rahaston tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Vakuutusoi-keuden on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista.

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyn edun myöntämisestä tai myönnetyn edun lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, rahaston on tutkittava asia uudelleen. Rahasto voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyn edun tai myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös sosiaaliturva-asioden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusoi-keus voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 22 §:ssä säädetään.

Oikeus tietojen saamiseen ja luovuttamiseen

Rahastolla ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada maksutta käsiteltävänä olevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain mukaisen tehtävän täytöntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot:

— — — — —

4) oppilaitokselta ja opetusviranomaisilta.

Rahastolla on oikeus luovuttaa Kansaneläkelaitokselle, Eläketurvakeskukselle ja Finanssivalvonnalle tiedot aikuiskoulutustuen saajista sekä Finanssivalvonnalle rahaston valvontaa varten välttämättömät tiedot ammattitutkintostipendin saajista.

Rahoitus

Aikuiskoulutustuen ja muiden kuin valtion palveluksessa oleville myönnettävien ammattitutkintostipendien rahoituksesta vastaa työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa tarkoitettu Työllisyysrahasto.

Yrittäjän aikuiskoulutustuen ja valtion palveluksessa oleville myönnettävien ammattitutkintostipendien rahoituksesta vastaa valtio.

Työssäoloajan laskennassa käytettävän määrän korotus

Edellä 7 §:n 2 momentissa ja 15 §:n 3 momentissa mainittuja lukuja tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitettulla palkkakertoimella.

Edellä 7 §:n 2 momentissa ja 15 §:n 3 momentissa mainitut luvut ovat vuoden 2007 tasossa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Muussa laissa tai asetuksessa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä olevala viittauksella aikuiskoulutustuesta annettuun lakiin tai Koulutusrahastosta annettuun lakiin tarkoitetaan tämän lain voimaantulon jälkeen viittausta aikuiskoulutusetuuksista annettuun lakiin.

Helsingissä 27 päivänä kesäkuuta 2018

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila